

อินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์สำหรับการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย: ระยะที่ 2

การวางแผนกลยุทธ์และการพัฒนา

Internet Broadcasting for Developing Teachers in Early Childhood Care Centers in Thailand: Phase II Strategic and Development Planning

พรรณี สวนเพลง (Pannee Suanpang)*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อประเมินการใช้ระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ (Suan Dusit Internet Broadcasting: SDIB) ในโรงเรียนนำร่อง และ 2) เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบบบูรณาการ (Integrated approaches) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) (โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม) กับการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) (โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ SWOT และจัดทำแผนกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินผลการใช้งานระบบ SDIB ในโรงเรียนนำร่องมีระดับความพึงพอใจในการใช้ระบบ SDIB อยู่ในระดับมาก แผนกลยุทธ์ SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 มีกลยุทธ์ระดับองค์กร 4 กลยุทธ์ คือ 1) ขยายการใช้ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ 2) บริหารจัดการระบบ SDIB ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 3) พัฒนาระบบ SDIB ให้มีศักยภาพสูงขึ้น และ 4) การปรับปรุง SDIB ให้มีคุณภาพ มีกลยุทธ์ระดับแผนงานมี 6 กลยุทธ์ และมีโครงการในแผนกลยุทธ์จำนวน 15 โครงการ

คำสำคัญ: สวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ นวัตกรรมการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The objectives of this research are to 1) evaluate SDIB using in the pilot schools and 2) develop SDIB strategic plan 2010-2015. Research methodology was integrated by quantitative method (collected data from questionnaires) and qualitative methods (collected data from in-depth-interview). Data was analyzed by SWOT and developed strategic plan. The result of evaluated SDIB using in the pilot schools by teacher found that teachers had high satisfaction from using SDIB systems. SDIB strategic plan 2010-2015 combined with 4 organizational level strategies including 1) increase number of using SDIB at Early Childhood Care Center 2) manage SDIB systems more efficiency 3) develop SDIB systems to high performance and 4) improve SDIB quality. Strategic functions combined with 6 strategies. There were 15 projects in the strategic plan.

Keyword: Suan Dusit Internet Broadcasting (SDIB), Educational Technology, Early Childhood Care Centers, Teachers, Information Technology.

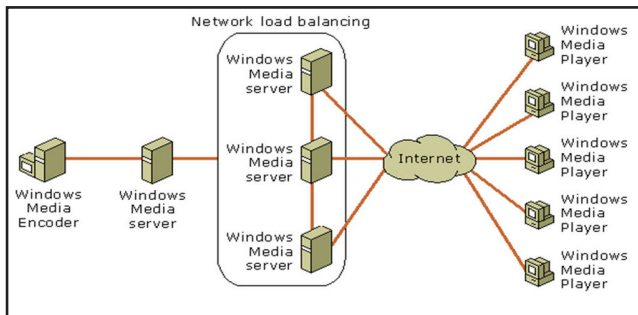
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ (Suan Dusit Internet

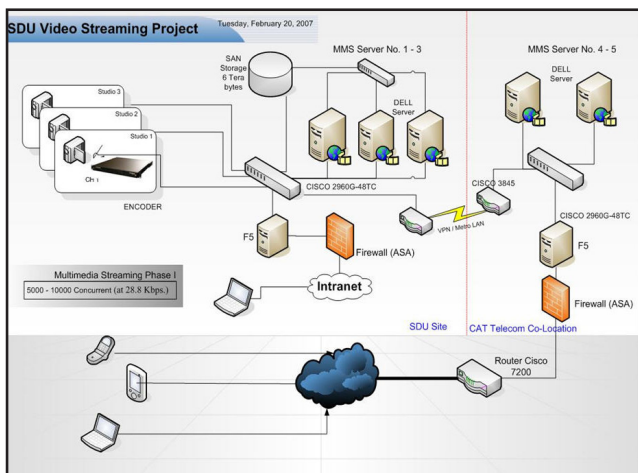
* คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Broadcasting :SDIB) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ คือ การถ่ายทอดโทรทัศน์ที่ออกอากาศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (sdib.dusit.ac.th) มีการออกอากาศรายการตลอด 24 ชั่วโมง ให้บริการ 4 ช่อง คือ ช่อง 1 การเรียนการสอนโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ช่อง 2 การเรียนการสอนของนักศึกษา ช่อง 3 นานาสาระ Variety ทั่วไป และ ช่อง 4 ช่องวิทยุ

การพัฒนาระบบ SDIB [1] เริ่มพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 โดยใช้วงจรการพัฒนาแบบ SDLC (System Development Life Cycle) [2] แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ 1) การวิเคราะห์และออกแบบ 2) การพัฒนาระบบ 3) การทดสอบระบบ 4) การบำรุงรักษาระบบ ซึ่งการออกแบบระบบ SDIB มีการออกแบบสถาปัตยกรรมระบบดังภาพที่ 1 และภาพที่ 2

ภาพที่ 1 ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในระบบ SDIB [3]

ภาพที่ 2 โครงสร้างพื้นฐานของระบบ SDIB [4]

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศกว่า 17,000 แห่ง [5] เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กมีศักยภาพและมีความ

สามารถในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจึงได้พัฒนาระบบ SDIB ช่อง 1 เพื่อเป็นสื่อเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กได้สามารถเข้าไปรับชมรายการต่างๆ ที่ออกอากาศ จะได้นำองค์ความรู้ต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพมากขึ้น และครูผู้ดูแลเด็กจึงมีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้จากการถ่ายทอดจากประสบการณ์จริงผ่านระบบ SDIB เพื่อนำความรู้ที่ได้มาบูรณาการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนได้

ทั้งนี้การวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย” เป็นโครงการวิจัยที่ดำเนินการ 2 ปีต่อเนื่อง โดยในปีที่ 1 (ระยะที่ 1) ได้ทำการศึกษา สภาพปัจจุบันของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ และศึกษาความต้องการระบบอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ และรูปแบบรายการสำหรับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีวิธีวิจัยแบบบูรณาการใช้การวิจัยแบบบูรณาการ (Integrated Research) การวิจัยเชิงปริมาณมีการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ ICT และศึกษาความต้องการระบบ SDIB โดยใช้แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างจำนวน 948 คน (กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้ดูแลเด็กเล็กที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กและเป็นนักศึกษาในโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย) และ การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยจัดประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Groups) จำนวน 100 คน

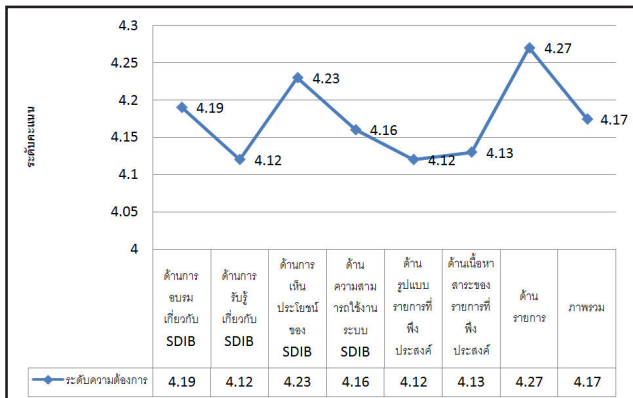
ผลการศึกษา 1) สภาพปัจจุบันของการใช้ ICT ของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก แสดงดังตารางที่ 1 และภาพที่ 3

ตารางที่ 1 ปัญหาการใช้ ICT ของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก

ปัญหาการใช้ ICT ของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	$\bar{x}$
ด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware)	3.04
ด้านเครือข่าย (Network)	2.98
ด้านฐานข้อมูล (Database)	2.89
ด้านซอฟต์แวร์ (Software)	2.78
ด้านบุคลากร (People ware)	1.72
รวม	2.88

2) ภาพรวมของความต้องการรูปแบบของเนื้อหาสาระที่นำเสนอผ่านระบบ SDIB

ภาพที่ 3 ภาพรวมของความต้องการเกี่ยวกับ SDIB

ผลจากการ Focus Group พบว่าครูผู้ดูแลเด็กเล็กมีความภาคภูมิใจ และต้องการให้มีการติดตั้งระบบ SDIB ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป [6]

จากผลการวิจัยในระยที่ 1 นั้นเป็นการพัฒนานวัตกรรมคือ ระบบอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์ทั้งในเชิงเทคนิคและเนื้อหาสาระของระบบ พร้อมกันได้ติดตั้งระบบและทดลองใช้ในโรงเรียนเครือข่ายจำนวน 80 แห่งทั่วประเทศ สืบเนื่องมาจากการศึกษาวิจัยในระยที่ 2 คือ จะต้องทำการประเมินผลการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่องดังกล่าว และจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 เด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่อง 2) เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559

2. วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยแบบบูรณาการ (Integrated approaches) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยดังภาพที่ 4

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การประเมินผลการใช้ระบบ SDIB ของโรงเรียนนาร่อง

2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องทั้งหมดจำนวน 80 โรงเรียน

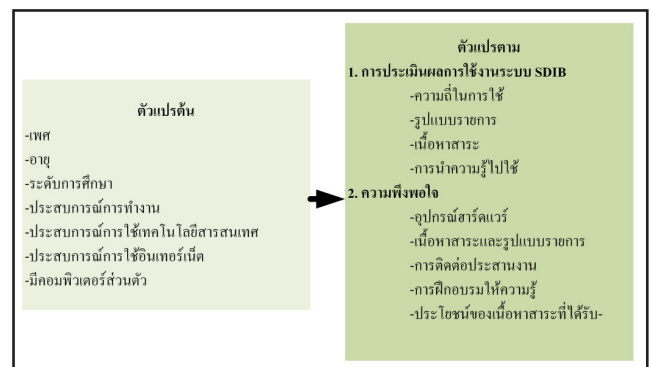

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องจำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณได้จากการสุ่มแบบเจาะจง [7] คือ โรงเรียนละ 5 คน ($80 \times 5 = 400$ คน) โดยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ 332 ชุด

2.1.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามได้มีการร่างขึ้นโดยนำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการวิจัยในระยที่ 1 มาใช้ประกอบ จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.988

2.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมกับโทรศัพท์เพื่อติดตามอีกครั้งหนึ่ง

2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย การเปรียบเทียบระดับการประเมินการใช้และความพึงพอใจในระบบ SDIB จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ One Way ANOVA และ LSD

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์อธิการบดีและผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1 การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการสัมภาษณ์นี้ได้มีการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารและหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ จำนวน 5 คน

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์

2.2.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เพื่ออภิปรายถึงเนื้อหาสาระ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่อยู่ในแผนกลยุทธ์

2.2.4 การตรวจสอบเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ได้มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยคำนึงถึงคุณภาพของเครื่องมือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ตรวจสอบแนวทางการสนทนา การตั้งคำถาม เพื่อตรวจสอบประเด็นคำถามไปเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ได้มากที่สุด และปรับแก้ไขก่อนนำมาใช้

2.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้ คือ นัดหมายกับผู้ถูกสัมภาษณ์ และทำการสัมภาษณ์พร้อมกับการสังเกต และบันทึกเทปการสัมภาษณ์

2.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.3 ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ SWOT และจัดทำแผนกลยุทธ์

หลังจากที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 เพื่อมาใช้ในการวิเคราะห์ SWOT มีการวิเคราะห์ จุดอ่อน (Weakness) จุดแข็ง (Strength) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ประโยชน์ในการประเมินสถานการณ์ขององค์กรได้ ผลสรุปของการวิเคราะห์เพื่อกำหนดปัจจัยเชิงกลยุทธ์ (Strategy Factor) ทั้งปัจจัยภายนอกและภายในองค์กร ยังสามารถนำมาใช้จัดทำกลยุทธ์ทางเลือกที่เป็นไปได้อีกมากมาย โดยการนำปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 อย่างมาจัดอยู่ในรูปแบบของเมทริกซ์ ซึ่งเรียกว่า “TOWS Matrix” [8]

3. ผลการวิจัย

3.1 ผลการประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนำร่องจำนวน 80 แห่ง

พบว่า มีครูตอบแบบสอบถามจำนวน 332 คน

(1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการใช้งานระบบ SDIB ของครูในโรงเรียนนำร่อง พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ระบบ SDIB ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (On-Line) คิดเป็นร้อยละ 84.34 โดยความถี่เฉลี่ยของการรับชมรายการที่อยู่ระบบ SDIB ที่ได้ติดตั้งในโรงเรียนในเวลาทำการวันจันทร์-ศุกร์ จะเปิดรายการต่างๆ สัปดาห์ละ 3 – 4 วัน คิดเป็นร้อยละ 36.14 ซึ่งครูในโรงเรียนนำร่องดูรายการช่อง 1 เป็นรายการเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 86.75

(2) ความพึงพอใจของระบบ SDIB แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้ระบบ SDIB

ความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.
1. จอ LCD	4.32	0.84
2. ความพึงพอใจโดยรวม	4.24	0.72
3. ประโยชน์ของเนื้อหาสาระที่ได้รับ	4.16	0.77
4. เนื้อหาสาระที่อยู่ในระบบ SDIB	4.16	0.79
5. อุปกรณ์เชื่อมต่อระบบ SET-TOP-BOX	4.04	0.87
รวม	4.17	0.65

(3) ความพึงพอใจจากเนื้อหาสาระที่ครูได้รับ แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจจากเนื้อหาสาระที่ครูได้รับจากระบบ

SDIB

ความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.
1. รายการผลิตสื่อและของเล่นจากวัสดุต่างๆ	4.00	0.75
2. รายการนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย	3.98	0.79
3. รายการเรียนรู้สนุกกับหุ่นน้อยลอออุทิส	3.93	0.80
4. รายการการเรียนรู้การสอนอนุบาลลอออุทิส	3.93	0.80
5. รายการภาษาอังกฤษง่ายจัง	3.91	0.84
รวม	3.83	0.70

3.2 แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรมการ SDIB

ปี พ.ศ. 2554-2559

3.2.1. วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นต้นแบบของการนำนวัตกรรมการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัยของประเทศ”

3.2.2. พันธกิจ (Mission)

พันธกิจหลักในการพัฒนา SDIB ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คือ การพัฒนาฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร เนื้อหาสาระ และระบบเครือข่าย ที่มีความทันสมัย มาพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3.2.3 วัตถุประสงค์

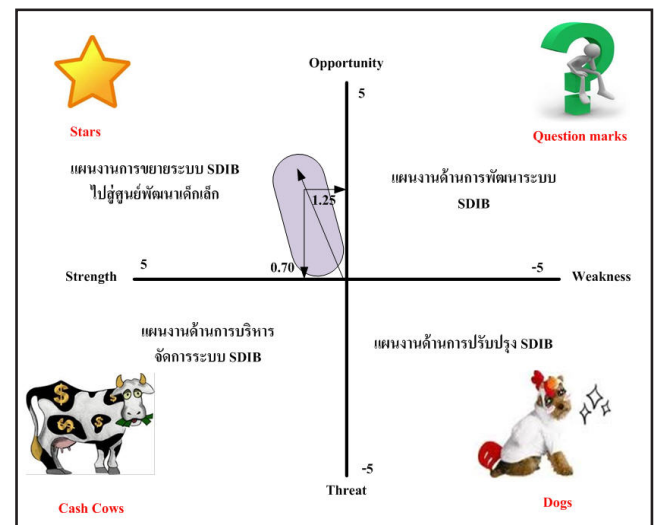
- 1) เพื่อพัฒนาให้ระบบ SDIB เป็นต้นแบบของนวัตกรรมการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัยของประเทศ
- 2) เพื่อพัฒนาให้ระบบ SDIB มีศักยภาพที่สูงขึ้น สามารถให้บริการกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อบริหารจัดการให้ระบบ SDIB มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 4) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาการเรียนการสอน และโครงสร้างพื้นฐานของระบบ SDIB ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- 5) เพื่อส่งเสริมการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6) เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยในการเป็น “ผู้นำทางนวัตกรรมการศึกษา”

3.2.4 การกำหนดกลยุทธ์

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร

- 1) ขยายการใช้ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ
- 2) บริหารจัดการระบบ SDIB ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- 3) พัฒนาระบบ SDIB ให้มีศักยภาพสูงขึ้น
- 4) การปรับปรุงคุณภาพ SDIB ให้มีคุณภาพ

ภาพที่ 6 การกำหนดกลยุทธ์จากการประเมินผลสภาพของ SDIB [9]

2. กลยุทธ์ระดับแผนงาน

- 1) ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กทั่วประเทศมีความรู้และนำความรู้จาก SDIB ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้
 - 2) ผลิตเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้น
 - 3) ผลักดันให้มีการบริหารระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น
 - 4) ผลักดันให้มีการพัฒนาระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น
 - 5) ปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาในระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและน่าสนใจ
 - 6) ซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้
- ##### 3. โครงการ
- 1) โครงการจัดซื้ออุปกรณ์เชื่อมต่อระบบ SDIB โดย

ใช้งบประมาณของ อบต.

- 2) โครงการพัฒนา Mobile Application ที่สามารถเรียกดูเนื้อหาของ SDIB ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ
- 3) โครงการพัฒนาบุคลากรใน SDIB ให้สามารถทำงานได้แบบ One Stop Service
- 4) โครงการประชาสัมพันธ์ SDIB เชิงรุกโดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)
- 5) โครงการจัดตั้ง Call Center ในการรับฟังข้อคิดเห็นและรับ Feedback จากผู้ชมรายการ
- 6) โครงการถ่ายทอด SDIB ผ่านระบบดาวเทียม
- 7) โครงการจัดหา SET TOP BOX ที่มีปริมาณมาก
- 8) โครงการใช้ Freeware ในการบริหารสถานี
- 9) โครงการพัฒนาระบบงาน SDIB ด้วย มาตรฐาน ISO9001:2008
- 10) โครงการจัดประกวดรางวัล “รายการ” และหนังสือโดยผลงานของนักศึกษา
- 11) โครงการส่งเสริมให้มีการผลิต SET TOP BOX ในประเทศไทย
- 12) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร
- 13) โครงการส่งเสริมการเชื่อมสัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านทางดาวเทียม
- 14) โครงการ Outsource การผลิตรายการและการเขียนบท
- 15) โครงการซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ SDIB

4. สรุปและอภิปรายผล

ผลการประเมินการใช้ระบบ SDIB ในโรงเรียนนาร่องจำนวน 80 แห่งพบว่า ครูผู้ใช้งานระบบ SDIB มีความพึงพอใจในการใช้ระบบอยู่ในระดับสูง และครูมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาทักษะในการใช้ SDIB การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย (New Technologies in Early Childhood Literacy Research: a Review of Research) [10] ซึ่งพบว่าปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer and composition) มากที่สุด รองลงมา คือ เทคโนโลยี Hypermedia, Hypertext, Multimedia และ Computer

Collaboration) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูผู้ดูแลเด็กเล็กจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการนวัตกรรม SDIB ปี พ.ศ. 2554-2559 ได้พัฒนามาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทำการวิเคราะห์ SWOT โดยมีวิสัยทัศน์คือ “เป็นต้นแบบของการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาประยุกต์กับกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิด “ประสบการณ์การเรียนรู้” และพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของประเทศ” ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) [11] ที่มีทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยไปในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจาก SDIB เป็นหน่วยงานที่ดั่งขึ้นมาใหม่ และยังไม่มีความชัดเจนในการดำเนินงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดแผนงานการดำเนินงานของ SDIB คือ แผนงานด้านการขยายการใช้ระบบ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนงานด้านการพัฒนาระบบ SDIB แผนงานด้านการบริหารจัดการ SDIB และแผนงานด้านการปรับปรุง SDIB โดยมีกลยุทธ์ระดับองค์กรอยู่ 4 กลยุทธ์ได้แก่ 1) ขยายการใช้ SDIB ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ 2) บริหารจัดการระบบ SDIB ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 3) พัฒนาระบบ SDIB ให้มีศักยภาพสูงขึ้น และ 4) การปรับปรุงคุณภาพ SDIB ให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) และแผนพัฒนาสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2554 [12] ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน

กลยุทธ์ด้านส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กทั่วประเทศมีความรู้และนำความรู้จาก SDIB ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้ จำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2552-2556 [13] กลยุทธ์ที่ 1 การให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรการที่ 1.2 การบริการวิชาการเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่ม

เป้าหมายที่หลากหลาย แนวทางปฏิบัติที่ 1.2.2 จัดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่สังคมผ่านระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสติ้ง (Suan Dusit Internet Broadcasting – SDIB) เพื่อนำเสนอศักยภาพทางวิชาการของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง

กลยุทธ์ด้านการผลิตเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้น มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามอรรถาัย มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบแนวทางปฏิบัติที่ 3.1.2 พัฒนาเนื้อหารายการที่ออกอากาศในระบบ SDIB ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมบริการและการพยาบาล และ แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.1 พัฒนาต่อยอดนวัตกรรม SDIB เพื่อให้ออกสู่ SDIB [14] ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยและปฐมศึกษาของประเทศ ไทยโดยใช้ SDIB และ eDLRU เป็นฐาน

กลยุทธ์ด้านการผลักดันให้มีการบริหารระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีจำนวน 3 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.3 พัฒนาระบบสนับสนุน Content ของการศึกษาในรูปแบบสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์ด้านการผลักดันให้มีการพัฒนาระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีจำนวน 3 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ

กลยุทธ์ด้านการปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาในระบบ SDIB ให้มีคุณภาพและน่าสนใจ มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่ง

สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามอรรถาัย มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบแนวทางปฏิบัติที่ 3.1.2 พัฒนาเนื้อหารายการที่ออกอากาศในระบบ SDIB ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมบริการและการพยาบาล

กลยุทธ์ด้านการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ มีจำนวน 1 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในกลยุทธ์ที่ 3 มาตรการที่ 3.1 สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีหลากหลายรูปแบบ

ทั้งหมดนี้คือ การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ ซึ่งถ้าหากมีการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และนำนวัตกรรม SDIB ไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศได้ในอนาคต

5. เอกสารอ้างอิง

- [1] P. Suanpang, and W. Kalceff, “Suan Dusit Internet Broadcasting (SDIB):-Educational Innovation in Thailand,” *Proceedings of World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecom-munications*, pp. 526-530, Austria, 2008.
- [2] พรณี สวนเพลง, เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้, 295, ซีเอ็ดยูเคชั่น, กรุงเทพมหานคร, 2552.
- [3] P. Suanpang, “Suan Dusit Internet Broadcasting (SDIB)-Educational Innovation in Knowledge-Based Society,” *The Sixth International Conference on eLearning for Knowledge-Based Society*. Bangkok, Thailand, pp. 30.1-30.5, 17-18 November, 2009.
- [4] มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, โครงการพัฒนาระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ตบรอดคาสติ้ง, pp. 2, 2550
- [5] กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. [Online :

- <http://www.thailocaladmin.go.th/index.jsp>: Access: 20 ตุลาคม 2551]
- [6] พรณี สวนเพลง, จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ, ประเสริฐ คันธมานนท์, และ สมโชค เรืองอิทธินันท์, "อินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์กิจกรรมสร้างสรรค์ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย: ระยะที่ 1" วารสารวิจัย มสธ. SDURJ 3(1)-08/2010, 1, 2554. (in press)
- [7] อองอาจ นัยพัฒน์, การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ, pp. 199, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2551
- [8] พิบูล ที่ปะปาล, การจัดการเชิงกลยุทธ์, 100, อมรการพิมพ์, กรุงเทพฯ, 2551.
- [9] พรณี สวนเพลง, รายงานวิจัยอินเทอร์เน็ตบรอดคาสต์กิจกรรมสร้างสรรค์ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทย ระยะที่ 2, pp. 183, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ, 2554.
- [10] C. Lanksner, and M. Knobel, "New technology in early childhood li-teracy research: a review of research," *Journal of Early Childhood Literacy*, pp. 3(1), 59-82, 2003
- [11] มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2550-2554, กรุงเทพฯ, 2550.
- [12] สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2554, 1-5, กรุงเทพฯ, 2554.
- [13] กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2556, pp. 4, กรุงเทพฯ, 2552.
- [14] สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, โครงการ eDLRU, pp. 1-20, กรุงเทพฯ, 2552.

